

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ
26Гж. 4169/2017
14.03.2018. године
Н и ш

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, у већу састављеном од судија Марине Милановић, председника већа, Стојанке Вујошевић и Николе Пржића, чланова већа, у правној ствари тужиле Р. М. из П., коју заступа адвокат Александар Петровић из Пирота, против тужене Е. Д. из П., коју заступа адвокат Милан Марковић из Ниша, ради накнаде материјалне и нематеријалне штете, одлучујући по жалбама парничних странака, изјављеним против пресуде Основног суда у Пироту 2П.бр.1121/16 од 13.06.2017.године у седници већа одржаној дана 14.03.2018.године донео је

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене Е. Д. из П. и пресуда Основног суда у Пироту 2П.бр.1121/16 од 13.06.2017.године, у ставу првом изреке за досуђену накнаду нематеријалне штете на име претрпљених физичких болова, претрпљеног страха, на име душевних болова због наружености, све са законском затезном каматом почев од 13.06.2017.године, па до коначне исплате и на име материјалне штете у износу од 1.770,00 динара, са законском затезном каматом почев од 06.03.2016.године па до коначне исплате, **ПОТВРЂУЈЕ**.

II Иста пресуда се **ПРЕИНАЧАВА** у ставу другом изреке тако да гласи:

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена Е. Д. из П. да тужилци Р. М. из П., на име наканде нематеријалне штете поред износа досуђених у ставу првом изреке првостепене пресуде исплати још и то: на име претрпљених физичких болова износ од 90.000,00 динара и на име душевних болова због наружености износ од 50.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 13.06.2017.године до коначне исплате, у року од 15 дана по пријему пресуде.

II Иста пресуда **СЕ УКИДА** у ставу првом и другом изреке у односу на накнаду на име душевних болова због умањења опште животне активности и у ставу првом за досуђене трошкове парничног поступка и у укинутим деловима предмет враћа истом суду на поновно суђење.

Образложење

Првостепеном пресудом, ставом првим изреке делимично је усвојен је тужбени захтев тужиље и обавезана тужена да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете исплати и то за претрпљене физичке болове износ од 110.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 100.000,00 динара, за умањење опште животне активности износ од 80.000,00 динара и за наруженост износ од 50.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 13.06.2017.године па до исплате, или укупно на име нематеријалне штете износ од 340.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 13.06.2017.године па до коначне исплате, као и да тужиљи на име накнаде материјалне штете исплати износ од 1.770,00 динара, са законском затезном каматом од 06.03.2016.године па до исплате, као и да јој накнади трошкове парничног поступка у износу од 102.453,00 динара. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље за веће потраживање накнаде нематеријалне штете од досуђених износа па до тражених 200.000,00 динара, на име претрпљених физичких болова, до 100.000,00 динара на име претрпљеног страха, до 200.000,00 динара на име умањења опште животне активности, до 100.000,00 динара на име наружености, као и у делу тражене законске затезне камате почев од 21.02.2017. године као дана вештачења па до досуђене законске затезне камате почев од 13.06.2017.године.

Против наведене пресуде парничне странке су благовремено изјавиле жалбе и то тужиља побијајући је у ставу другом изреке, због погрешне примене материјалног права, а тужена побијајући је у ставу првом изреке из свих законом прописаних разлога са предлозима да се иста у смислу жалбених навода преиначи или укине.

Тужиља је поднела одговор на жалбу тужене у коме је предложила да се жалба одбије, а првостепена пресуда у ставу првом изреке потврди.

Испитујући побијану пресуду у смислу чл. 386. ЗПП, Апелациони суд је нашао:

Жалба тужиље је основана.

Жалба тужене је делимично основана.

Побијана пресуда не садржи битне повреде одредаба парничног поступка из чл. из чл. 374. ст. 2. тач.1.,2., 3.,5., 7., и 9. ЗПП, на које Апелациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 18.07.2014.године у Пироту у ул. Миливоја Манића дошло је до саобраћајне незгоде, на тај начин што је тужена управљајући путничким возилом марке Опел вектра рег. бр.ПИ -008-НЋ и крећући се уназад из ул. Миливоја Манића ка улици Ћирила и Методија у Пироту, а да се претходно није уверила да то може учинити на безбедан начин задњим делом возила ударила у тужиљу као пешака, која се кретала уз десну ивицу коловоза. Поводом ове саобраћајне незгоде тужена је правноснажном пресудом Основног суда у Пироту 4К.бр.86/15 од 10.03.2016. године, оглашена кривом за кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из чл.297.ст.3 у вези чл. 289. ст.3 у вези ст.1. КЗ, и осуђена на новчану казну у износу од 120.000,00 динара, и изречена јој је мера безбедности забране управљања моторним возилом у трајању од пет месеци. Из налаза и мишљења вештака саобраћајне струке, који је дат у кривичном поступку, за који су се парничне странке сагласиле да се као доказ изведе и у овом парничном поступку, је утврђено да је тужена

искључиво својим пропустима скривила ову саобраћајну незгоду као и да поступање тужиље као пешака није у узрочној вези са настанком ове незгоде. Из налаза и мишљења вештака медицинске струке је утврђено да је тужиља приликом овог штетног догађаја претрпела тешку телесну повреду у виду вишеструког отвореног прелома доњег краја леве подлактице првог степена, прелом доњег краја леве жбичне и доњег краја леве лакатне кости, убодне ране на кожи доњег дела леве подлактице, нагњечење грудног коша, огуљотине коже у пределу оба колена и огуљотине у пределу горње усне. Због задобијених повреда тужиља је трпела физички бол јаког интензитета скоро до неподношљивости до пријема у болницу и пружања стручне медицинске помоћи као и наредних три до пет дана када је дошло до извесног смиривања. У даљем току лечења а у укупном трајању од шест месеци, тужиља је најпре у првих десетак дана трпела сталне физичке болове средњег, а затим до краја наведеног временског периода скоро сталне физичке болове лаког и често средњег интензитета краћег трајања. С обзиром на трајно настале последице задобијених повреда тужиља и данас трпи наизменично и скоро непрекидно честе физичке болове лаког интензитета и дужег трајања и повремено болове средњег интензитета краћег трајања, а такве болове ће трпети и у будућности. У време повређивања тужиља је трпела страх јаког интензитета који је у свом примарном облику потрајао највише неколико минута и то до окончања повредног догађаја. Од повређивања до пријема у болницу као и за све време примарног активног лечења у трајању од шест месеци и 16 дана тужиља је трпела секундарни страх и то првих 5-7 дана јаког, око 10-ак дана непрекидно средњег, а затим до краја временско периода углавном лаког и само повремено и кратотрајно средњег степена изражености. По окончању лечења а због последица задобијених повреда код тужиље је дошло до умањења опште животне активности у једном лаком на граници према средњем степену изражено у процентима од 25-30%. Код тужиље је такође дошло до измене естетског изгледа у виду присутног ожиљка коже и јако степене деформације предела левог ручног зглоба, које промене су трајне природе и квалификују се у једном средњем степену због чега тужиља душевно пати. Из приложеног рачуна је утврђено да је тужиља на име издавања лекарског уверења платила износ од 1.770,00 динара.

На основу тако утврђеног чињеничног стања правилно је првостепени суд закључио да је тужена искључиво својим пропустима скривила саобраћајну незгоду која се догодила дана 18.07.2014. године, приликом које је тужиља претрпела тешке телесне повреде, па је тужена у обавези да јој исплати накнаду на име претрпљене нематеријалне штете за физичке болове, страх, душевне патње због умањене опште животне активности и за наруженост као и материјалну штету на име трошкова прибављања лекарског уверења а у циљу вођења ове парнице.

Наиме, одговорност тужене је по основу кривице сходно чл. 154. и чл. 158. ЗОО, којима је прописано да ко другом проузрокује штету дужан је надокнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. Полазећи од утврђеног чињеничног стања, да је предметна саобраћајна незгода скривљена искључивим пропустима тужене, односно да на страни тужиље не стоји допринос за настанак ове штете, супротно жалбеним наводима тужене, правилно је првостепени суд закључио да не постоји правни основ прописан чл. 192. у вези чл. 205. ЗОО, за сразмерно смањење накнаде за штету коју је тужиља претрпела. Осим тога, тужена је правноснажном пресудом К.бр.86/15 од 10.03.2016. године оглашена кривом за кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја, па је у смислу чл.13. ЗПП овај суд у парничном поступку везан наведеном одлуком у погледу постојања кривичног дела и кривичне одговорности тужене као учиниоца наведеног кривичног дела, која у току парничног поступка није пружила доказе којим би се искључила њена грађанско правна одговорност за штету коју је

скривила наносећи тужиљи тешке телесне повреде.

Неосновани су жалбени наводи тужене којим се указује да првостепени суд, уз битну повреду одредаба парничног поступка, није одобрио учешће умешача Дунав осигурања као правног следбеника „Таково осигурања“ на страни тужене. Ово са разлога што су штетник, који је скривио саобраћајну незгоду, и осигуравач возила солидарни дужници према лицу коме је причињена штета употребом моторног возила, па како солидарна одговорност подразумева и појединачну одговорност сваког од солидарних дужника, то је право оштећеног да накнаду штете захтева од сваког солидарног дужника, што је тужиља и учинила подношењем тужбе против тужене као директног штетника. Тужена такође жалбом неосновано оспорава налаз и мишљење вештака медицинске струке Б. Д., јер у току поступка није пружила друге материјалне доказе који би довели у сумњу налаз наведеног вештака осим тврдње да је исти био пристрасан.

Са изнетог неоснована је жалба тужене којом побија првостепену пресуду у ставу првом изреке за досуђене износе накнаде нематеријалне штете на име претрпљених физичких болова, страха, наружености и на име материјалне штете за трошкове које тужиља имала за прибављање лекарског уверења у износу од 1.770,00 динара, па је овај суд жалбу тужене у том делу одбио као неосновану и применом одредбе чл. 390. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке пресуде.

Међутим, Апелациони суд налази да се основано жалбом тужиље указује да је првостепени суд у односу на досуђену висину накнаде нематеријалне штете на име претрпљених физичких болова и душевних болова због наружености погрешно применио материјално право када је ставом другим изреке пресуде за ове видове нематеријалне штете одбио тужбени захтев од износа досуђених у ставу првом до тражених 200.000,00 динара на име претрпљених физичких болова и до 100.000,00 динара на име наружености.

Наиме, имајући у виду тежину повреда које је тужиља задобила, интензитет и трајање физичког бола као и степен наружености код тужиље, овај суд налази да тужиљи, као правична накнада за претрпљене физичке болове поред износа досуђених у ставу првом изреке (110.000,00 динара) припада још износ од 90.000,00 динара а за душевне болове због наружености поред досуђеног (50.000,00дин.) још 50.000,00 динара те да овако укупно досуђени износи у смислу чл.200, чл.201 ст.3 и 232 ЗПП представљају правичну новчану сатисфакцију за ове видове нематеријалне штете. Ово са разлога што се правична накнада нематеријалне штете, као облик отклањања штетних последица, исплаћује у новцу као адекватна сатисфакција за трпљење, којом ће се допринети да се кроз прибављање одређених животних задовољстава, код тужиље као оштећене, успостави психичка и емотивна равнотежа која је постојала пре штетног догађаја, у мери у којој је то могуће, при чему је накнада ове штете индивидуална и зависи од околности сваког конкретног случаја. Висина ове накнаде одређује се на основу слободне оцене суда, сходно чл. 232 ЗПП, али адекватно значају повређеног добра. На досуђени износ тужиљи припада право на законску затезну камату од дана пресуђења, сходно чл. 189. ст. 1.и чл. 277. ЗОО.

Са изнетог, овај суд је, водећи рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи ова накнада, преиначио првостепену пресуду и тужиљи још досудио напред наведене износе са законском затезном каматом почев од дана пресуђења до коначне исплате и применом одредбе чл. 394 ст.1 тач.4 ЗПП одлучио као у ставу другом изреке ове пресуде.

По оцени овог суда основано се жалбама странака указује да је побијана пресуда у

делу става првог и другог у односу на накнаду нематеријалне штете на име душевних болова због умањења опште животне активности захваћена битним повредама одредаба парничног поступка из чл. 374 ст.2 тач.12. ЗПП јер о битним чињеницама нису дати довољни ни јасни разлози па се пресуда се у том делу не може испитати ни са становишта правилне примене материјалног права.

Ово са разлога што је првостепени суд у разлозима пресуде наводи само да је из налаза и мишљења вештака утврђено да код тужиле постоји умањење опште животне активности проценуално изражено од 25-30% што се за сада не може прихватити као правилно.

Наиме, да би се одлучило о накнади нематеријалне штете за душевни бол због умањења животне активности, потребно је утврдити које повреде је оштећени задобио и које су трајне последице задобијених повреда, одн. да ли се и како оне манифестују на умањење животних активности оштећеног. Те активности су: кретање, обављање свакодневних радњи везано за исхрану, бављење спортом, читање, обављање послова у кући, односно све оне радње у задовољавању обичних, редовних, свакодневних потреба и интереса. Такође је од значаја да ли те свакодневне активности оштећена обавља уз појачане напоре, у чему се они огледају зависно од тежине последица које је повреда оставила. Дакле, због губитка или оштећења или пак онеспособљености појединих органа или делова тела, код оштећеног долази до ограничења покретљивости или отежане нормалне активности организма, па се опште свакодневне животне активности отежаво и тегобно обављају што све изазива душевне патње за које се досуђује новчана сатисфакција, које чињенице у конкретном случају првостепени суд није потпуно и правилно ценио приликом одлучивања о накнади за овој вид нематеријалне штете. .

Са изнетог првостепена пресуда је у делу става првог и другог изреке у односу на нематеријалну штету на име душевних болова због умањење опште животне активности морала бити укинута.

У поновном поступку првостепени суд ће у свему поступити по изнетим примедбама овог суда, па ће након што употпуни чињенично стање уз правилну примену материјалног права одлучити о тужбеном захтеву тужиле за наканду нематеријалне штете због умањења опште животне активности, водећи рачуна и о осталим жалбеним наводима, а за своју одлуку ће дати јасне и ваљане разлоге и на тај начин отклонити битне повреде одредаба парничног поступка.

Укинута је одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу првом изреке побијане пресуде јер иста зависи од коначног исхода парнице.

Са изнетих разлога овај суд је одлучио као у ставу три изреке ове пресуде а сходно одредбама чл. 391 и 392. Закона о парничном поступку.

Како првостепена пресуда у ставу другом изреке у делу којим је одбијен захтев тужиле преко досуђене законске затезне камате почев од 13.06.2017.године до тражене почев од 21.02.2017.године жалбом није побијана то у том делу није испитивана.

На основу изложеног, одлучено је као у изреци ове пресуде.

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, дана 14.03.2018. године 26Гж. 4169/2017

Председник већа-судија,

Марина Милановић, с.р.

**Тачност преписа потврђује
Управитељ судске писарнице**